

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/>
реестр:1070589

БУГУНГИ КУНДА ТАЪЛИМНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ЙЎЛЛАРИ

Малика Ибрагимова

Ўзбекистон Республикаси, Бухоро вилояти, Вобкент туманидаги 16-умумий
ўрта таълим мактаби, 1-тоифали она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси

Мустақил диёримизда таълим соҳасида олиб борилаётган ислохотлар таълим тизимини тўлиқ ахборотлаштиришни, анъанавий ўқитиш мазмунини қайта кўриб чиқиш, ўқув фанларини интеграциялаш, ўқитишда инновацион педагогик технологиялардан самарали фойдаланиш асосида ташкил этишни тақозо этмоқда. Бу ўз навбатида таълим муассасасида ягона ахборот таълим муҳитини шакллантириш, ахборотлар базасини яратиш ва ундан самарали фойдаланиш, ўқув-меъёрий хужжатларни фанлар интеграцияси асосида такомиллаштириш заруриятини туғдиради. Дарҳақиқат, мамлакатимиз Президенти Ш.М.Мирзиёев таъкидлаганларидек, «Ёшларимиз ҳақли равишда Ватанимизнинг келажаги учун жавобгарликни зиммасига олишга қодир бўлган, бугунги ва эртанги кунимизнинг ҳал этувчи кучига айланиб бораётгани барчамизга ғурур ва ифтихор бағишлайди. Бу соҳада олиб бораётган кенг миқёсли ишларимизни, хусусан, таълим-тарбия бўйича қабул қилинган умуммиллий дастурларимизни мантиқий якунига етказишимиз зарур. Шу мақсадда Ҳукуматнинг, тегишли вазирлик ва идоралар ҳамда бутун таълим тизимининг, профессор-ўқитувчиларнинг энг муҳим вазифаси-

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/>
реестр:1070589

ёш авлодга пухта таълим бериш, уларни жисмоний ва маънавий етук инсонлар этиб тарбиялашдан иборатдир. Фарзандларимиз учун замонавий иш жойлари яратиш, уларнинг ҳаётда муносиб ўрин эгаллашини таъминлашга қаратилган ишларимизни янги босқичга кўтаришни даврнинг ўзи тақозо этмоқда». Бу зарурат ҳозирги рақамли дунё шароитида айниқса, жуда аҳамиятлидир.

Шунингдек, 2020-йил 25-январдаги Ўзбекистон Республикаси парламентиға мурожаатномасида рақамли иқтисодиёт кўп қиррали фаолият бўлиб, унда илм, маърифат, рақамли ахборот ишлаб чиқаришнинг асосий омили сифатида қўлланилиши, зарурий фаолият майдони тариқасида замонавий ахборот тармоғи иқтисодиёт структурасини оптималлаштириш ва унумдорликни оширишнинг етакчи омили тариқасида ахборот коммуникация технологияларидан самарали фойдаланиш лозимлигининг назарда тутилганлиги юқорги фикримиз далили бўла олади.

Хусусан, рақамли иқтисодиётнинг характерли белгилари шундан иборатки, бу иқтисодиётда асосий ресурс бўлиб анъанавий ресурслар(капитал, меҳнат, ер ва бошқ) эмас, балки, илм-маърифат билан суғорилган, илм сиғими юқори бўлган ахборот оқимлари ва уларнинг инновациялардаги кўриниши барқарор иқтисодий ўсиш омилига айланади.

Шу асосда, таълим тизимидаги асосли муаммолар ўрганилиши ва уларни ҳал этиш истиқболлари ишлаб чиқилиши ҳар кунгидан-да бугун ўта аҳамиятлидир, айнан бу жараёни бошланғич таълим фанлари ва уларнинг ўзаро алоқадорлигини таъминлаш, бунда эътибор бериш лозим бўлган

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/>
реестр:1070589

жиҳатлар мисолида кўриб ўтишни тавсия этамиз:

Бошланғич таълим учун зарур ва устувор йўналишларидан бири таълим мазмунининг янгиланиши, дарсни инновацион тажриба ва ғояларга таяниб, замонавийлаштирилган, такомиллаштирилган ҳамда илмий - инновацион технологиялар асосида ўтиш заруриятини келтириб чиқаради. Чунки, дарс таълим - тарбия беришнинг асосий ўзагидир. Ўқувчининг ўқув фанларини чуқур ўрганиб бориши давомида унинг билими мустаҳкамланади, саводхонлиги ошиб боради. Фанлар бўйича бериладиган таълим -тарбия ҳаёт қонуниятлари, табиат диалектикаси, давр талаби асосида ўқувчиларга етказилса, ҳар бир ўқитувчи ўз вазифасини сидқидилдан бажарган бўлади.

Дарс таълимнинг асосий шакли экан, ўқитувчи шу жараён ўз шогирдларининг онгли ва фаол бўлиши, жамиятнинг ватанпарвар, адолатпарвар, меҳнатсевар ва фидоий кишилар бўлиб улғайишлари учун мустаҳкам замин тайёрлаши лозим. Бу жараён ўқув-тарбиявий ишларнинг самарадорлигини таъминлаш учун, инновацион педагогик технологиялар воситасида қуйидагиларни амалда қўллашни тақазо этади.

Таълим тизимидаги глобал муаммолардан бири ўқув фанларини интеграциялаш ва табақалаштириш ҳисобланади. Интеграциялаш фанлар ўртасида таркибий боғланишни мустаҳкамлаш, уларни умумлаштириш, ўқувчи-ёшларнинг табиат ва жамият тўғрисидаги яхлит тасаввурларини янада бойитиш учун хизмат қилади.

Интеграциялаш муаммосини ҳал этиш таълим муассасалари ўқув жараёнида замонавий ахборот ва инновацион педагогик технологиялардан самарали

2022

DEVELOPMENT AND INNOVATION

SCIENTIFIC ONLINE JOURNAL

<https://sites.google.com/view/imxu/>
реестр:1070589

фойдаланиш билан бевосита боғлиқ. Мазкур жараёни тўғри ташкил этиш ўқитиш самарадорлигини оширибгина қолмасдан, ўқитишнинг лойиҳавий яратувчанлик модели асосини таъминлайди. Ахборотлар кўламининг кун сайин ўсиши, талабаларга бериладиган билимлар ҳажмининг кўпайишига, мутахассисликлар бўйича ўқитиладиган фанлар миқдорининг ошишига сабаб бўлмоқда. «Ёшларимизга биз шароит яратмасак бошқалар шароит яратади, биз таълим бермасак, бошқалар таълим беради»

Хулоса қилиб айтганда, ҳозирги рақамли дунё шароити умумтаълим мактабларида бошланғич таълим фанларини ўзаро алоқадорлик орқали ўқитишда, ўқувчиларнинг илмий дунёқарашини фанлараро шакллантириш бўйича ишлаб чиқилган илмий тадқиқот натижаларидан самарали фойдаланишни тақазо этмоқда.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. «Билимли авлод - буюк келажакнинг,тадбиркор халқ - фаровон ҳаётнинг, дўстона ҳамкорлик эса тараққиётнинг кафолатидир». Президент Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 26 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси. 2018 йил 7 декабр.-16б.
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси.2020-йил 24-январ.
3. Турсун Шодиевнинг «Рақамли иқтисодиётнинг шаклланиш ва ривожланиш муаммолари» мақоласидан. 14-б.

